

Het begin van alles

Tracy Ross

HET
BEGIN
VAN
ALLES

the house of books

NB: Namen en beschrijvingen van sommige personen in het boek zijn veranderd.

Oorspronkelijke titel

The Source of All Things

Uitgave

Free Press, a division of Simon & Schuster, Inc., New York

Copyright © 2011 by Tracy Ross

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2012 by The House of Books,

Vianen/Antwerpen

Vertaling

Jan Smit

Omslagontwerp

Nanja Toebak

Omslagdia

Trevillion/Irene Lamprakou

Foto auteur

Julia Vandenoever

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3302 2

D/2012/8899/25

NUR 320

www.thehouseofbooks.com

www.thesourceofallthings.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Proloog 11

- 1 Een ontijdige dood 17
- 2 Redder in de nood 28
- 3 De kracht van liefde 36
 - 4 Mijn papa 42
 - 5 Kink in de kabel 50
- 6 En alles werd anders 60
 - 7 In de roos 68
 - 8 Rennen! 80
 - 9 Op de vlucht 85
 - 10 Kruisverhoor 108
- 11 Liefde is een BMW met verwarmde stoelen 122
 - 12 Nieuwe rol, nieuwe regels 137
- 13 Vlucht naar de kunstacademie 153
 - 14 Ziekenhuisblues 172
 - 15 Search and rescue 179

16	Verdwijntruc	190
17	Vader en dochter, onderweg	201
18	Rebound	208
19	De grote ontsnapping	227
20	Liefde, zowaar	237
21	Vallende sterren (of kraamverhalen)	250
22	PTSS	266
23	Ingestort	273
24	Terug naar Redfish Lake	280
	Noot van de schrijfster	299
	Woord van dank	301

Voor Scout, Hatcher, en alle kinderen die, hoe dan ook,
gezien, gehoord en geloofd dienen te worden.

*Vorbij alle denkbeelden over goed en kwaad
ligt ergens een veld. Daar zal ik je ontmoeten.*

–Mowlana Jalaluddin Rumi

Proloog

Redfish Lake, Idaho, juli 2007

Het enige wat mijn vader hoeft te doen is antwoord te geven op mijn vragen.

Dat is alles. Vier simpele vragen. Alleen zijn ze niet zo simpel, want dat zijn zulke vragen nooit. We zijn bijna bij The Temple, drie dagen diep in de grillige muil van de Sawtooth Mountains in Idaho, en hij heeft geen idee dat die vragen gaan komen. Maar ik heb ze geladen, scherp en explosief, als de kogels van een .30-30.

Het is juli en bloedheet op de met alsem begroeide hellingen, waar tegen het einde van de zomer meer dan 65.000 hectare bos door brand zal zijn verkoold. Maar wij klimmen steeds hoger, op weg naar de drieduizend meter, en mijn vader, die eigenlijk mijn stiefvader is, zegt dat deze warmte koeler aanvoelt dan de hitte van Las Vegas, waar hij woont. Vier dagen geleden zijn hij en mijn moeder naar me toe gekomen in Twin Falls, een stadje op 225 kilometer ten zuiden van hier, waar ik ben opgegroeid. Ze zijn naar het noorden gereden, door heel

Nevada, langs andere bosbranden, waaronder een brand op de grens met Idaho. Toen ik mijn moeder zag, in het huis van een vriendin waar zij zou wachten terwijl papa en ik op trektocht gingen, leek ze nog kleiner dan haar lengte van krap anderhalve meter. Haar joggingbroek – een uitverkoopje bij een Abercrombie & Fitch in Las Vegas – hing slap als vier weken oude sla om haar billen. In de rimpels rond haar mond zat iets wits, het bewijs dat ze weer antidepressiva slikte. Officieel hield ze vol dat ze blij was dat papa en ik wilden teruggaan naar de plek waar onze problemen waren begonnen, achtentwintig jaar geleden, bijna op de dag af. Maar toen ik haar gedag kuste en op de oprit van onze vriendin liet staan, vroeg ik me af: welke kant waait de wind nu op?

Het was al laat toen we die nacht uit Twin Falls vertrokken, te laat om het begin van de route naar The Temple nog te bereiken. Dus sliepen papa en ik in een veld van alsemstruiken boven het stadje Stanley. Vanwege een knagend gevoel in mijn maag had ik geen trek in onze zwarte bonen met tortilla's, maar de geur van de alsem hielp de angst te verzachten die ik onder mijn ribben voelde. De volgende morgen parkeerde papa zijn rode Ford pick-up bij Redfish Lake Lodge en namen we een boot over het water. Op de andere oever vonden we het begin van de route naar ons reisdoel, en inmiddels zijn we al twee dagen onderweg.

Vanochtend bij zonsopgang lieten we ons uit onze slaapzakken glijden, maakten ontbijt en vingen wat vis. Toen we eindelijk weer op weg gingen, klommen we van het ene beken naar het andere, langs haarspeldbochten met losse steenslag, glibberig van het mos. Vanaf de rand van een uitkijkpunt zagen we aan de horizon rook omhoog kringelen van een brand hoog in de bossen. Toen we bij het meer aankwamen, waar tien-

tallen zwarte kikkers over het water kwaakten, doopten we het 'Holy Water Lake', omdat het zondag was en we ons wat dichterbij God voelden.

De wildernis lijkt hier spookachtig en donker. De lucht is ijl, het terrein ruig, en mijn vader – vierenzestig jaar oud, met kromme benen en zeven kilo te zwaar – maakt een logge, vermoeide indruk. De laatste achthonderd meter vallen hem niet mee. Om de paar meter blijft hij staan om op adem te komen, zijn rugzak te verschikken en aan de grote natte plekken onder zijn oksels te plukken. Zijn t-shirt draagt de tekst TOOT MY HORN. Ik negeer zijn kledingkeuze en probeer me de vader te herinneren die mij voor het eerst naar deze bergen meenam. Die man was mager, met een lichtbruin snorretje en haar dat vanaf zijn jukbeenderen prachtig blond uitwaaierde. In een Woolrich-shirt en op jagersschoenen beklom hij energiek de paden, op weg naar heuvelruggen met uitzicht over uitgestrekte groene dalen. Als ik begon te zeuren over de hitte of de honger, tilde hij me op zijn schouders, zo moeiteloos dat ik wel een veertje leek.

Ik weet dat mijn vader het moeilijk heeft, net als ik – en niet alleen vanwege de pijn in benen, longen en voetzolen. We hebben nauwelijks een woord gewisseld sinds we uit de boot stapten bij de steiger van Redfish Lake. 'Wáár gaan jullie heen?' vroegen de Texanen nog bezorgd. We zullen wel een vreemd stel hebben geleken, die oude man en zijn – wat was ik... dochter, minnares, vriendin? Toen we aan land stapten zou ik het liefst zijn teruggegaan om deze hele zieke toestand te vergeten. Maar The Temple, een plek op de kaart waaraan ik me had vastgeklampt en die ik niet meer los kon laten, moest hier ergens liggen. Bovendien had ik nog niet besloten of ik hem gewoon zou vermoorden of hem van uitputting zou laten bezwijken.

We zijn hier om redenen waarover ik nog niet wil nadenken, dus concentreer ik me op het verhaal van de blauwruzgalm die vroeger bijna vijftienhonderd kilometer van de Stille Oceaan naar Redfish Lake zwom om daar eieren af te zetten en te sterven. Dat was in de tijd voordat de genietroepen van het leger daar dammen bouwden die de vis tegenhielden. Al tientallen jaren kan de zalm niet meer terug naar zijn oorspronkelijke paaigronden aan de voet van de Sawtooth Mountains. Maar toen ik jong was zwommen er nog hele scholen het meer binnen, als helderrode golven. Gefascineerd knielde ik op de oever van Fishhook Creek en strekte mijn vingers uit naar hun vinnen, glinsterend als aluminiumfolie. Mijn vader vertelde me dat de vissen op weg waren naar huis om de soort in stand te houden. Ze hadden in maanden niet gegeten, zei hij, en leefden volledig op hun reserves. In de loop van de jaren heb ik met liefde en angst aan die zalmen teruggedacht. Graag zou ik, net als zij, boven de bron van mijn verdriet blijven drijven om daarin een nieuw en schoon begin te vinden.

Tijdens de klim fantaseer ik regelmatig dat ik de ideale, vuistgrote steen zal vinden om mijn vader de hersens mee in te slaan. In gedachten zie ik hem wankelen en tegen de aarde storten. Ik zie hoe ik naast hem kniel en weiger hem te helpen als hij ligt te bloeden. Maar zelfs in mijn fantasie weet ik dat ik dat niet zal doen, omdat ik het me niet kan veroorloven mijn vader kwijt te raken – nog niet. Achtentwintig jaar heeft hij mijn herinneringen gegijzeld. Zonder hem zal ik nooit weten wat hij met me heeft gedaan toen ik een kind was.

We klimmen nog een uur verder totdat we, enkele tientallen meters vanaf de pas, het pad verlaten. Voor ons uit verheft zich een cirkel van granieten torens, scherp en gegroefd, als de torens van het mormoonse tabernakel. Losse stenen ratelen door ver-

ticale schachten en kletteren tegen de grond. Snel maar behoedzaam klimmen mijn vader en ik zijwaarts over de berg stenen, door smalle openingen, biddend dat we niet te zwaar zullen zijn, zodat de berg gaat schuiven en we onze benen breken.

We houden pas halt als we het brede rotsplateau hebben bereikt dat op een altaar lijkt. Mijn vader laat zich op de grond zakken, drinkt wat water en neemt een paar happen eten. Zijn chocoladebruine ogen worden zacht en zijn mondhoeken trillen, alsof hij een frons onderdrukt.

Ik hurk naast hem op de plaat graniet en tuur in zijn roodbruine gezicht. Hij is voor één zestiende Cherokee. In mijn rugzak zoek ik naar mijn kleine taperecorder, die ik vlak bij mijn vaders mond houd, zodat de wind zijn antwoorden niet onverstaaanbaar kan maken. En eindelijk begin ik met het kruisverhoor waarnaar ik bijna mijn hele leven heb uitgezien.

‘Oké, pap,’ zeg ik. ‘Ik ben er klaar voor. Vertel het maar. Hoe is het ooit begonnen?’

I

Een ontijdige dood

Hoelang zoek ik al naar een vader? Bijna zo lang als ik kan ademen.

Ik was zeven maanden oud op de dag dat mijn echte vader in de Sierra Nevada Mountains op trektocht ging en een hersenbloeding kreeg. Hij had de leiding over een groep scouts, die hij leerde een zwarte beer te volgen, forel te vangen en vuur te maken met maar één lucifer. Hij zakte in elkaar op een veld van steenslag en sneed zijn wangen open aan de miljoenen jaren oude rotssplinters. Zijn vrienden droegen hem terug naar het begin van de route, omdat zijn zicht werd beperkt door het bloed uit de ader. Ze brachten hem naar huis en legden hem op de bank, waar mijn moeder hem onder een wollen deken aantrof, bibberend van de kou, hoewel het bijna dertig graden was.

Wij woonden toen op de marinebasis Lemoore in Californië, waar mijn vader als wapentechnicus werkte. Hij voer op de USS Kitty Hawk en moest ervoor zorgen dat de bommen die de vliegtuigen bij zich hadden niet per ongeluk explodeerden.

Toen mama ons rijtjeshuis op de basis binnenkwam, wist ze meteen dat er iets mis was. De legerkistjes van mijn vader, die altijd in de houding stonden (of hij ze nu droeg of niet), lagen slordig tegen de muur van de huiskamer. Toen ze hoorde dat hij in de bergen in elkaar was gezakt, liet ze mijn vierjarige broertje Chris en mij bij de burens achter en bracht mijn vader zo snel mogelijk met de auto naar het ziekenhuis, waar ze te horen kreeg dat ze de volgende dinsdag maar terug moest komen omdat dit het vrije weekend van 4 juli was en alle goede artsen op de golfbaan stonden.

Mijn vader bracht de zondag en maandag in bed door. Hij klaagde dat zijn hoofd aanvoelde als een hogedrukpan die zijn stoom niet kwijt kon. Op dinsdag probeerde hij zijn uniform aan te trekken, maar hij stond te wankelen en te zweten. Toen moest hij overgeven. Mijn moeder zag dat als een teken dat het slechter met hem ging. Ze gooide een kussen op de bestuurdersstoel van onze stationcar en reed snikkend terug naar het kleine marinehospitaal, terwijl ze met de ene hand stuurde en met de andere mij op haar schoot hield.

De artsen vonden bloed in het ruggenmergvocht van mijn vader en besloten hem te opereren. Maar de avond voor de operatie wisten mijn ouders allebei dat hij het niet zou overleven. 'Ik ben bang,' zei hij tegen haar, hoewel hij haar geen angst wilde aanjagen. Hij was Peter Lewellyn Ross, negenentwintig jaar, het jongste diensthoofd bij de marine in die tijd. Zij was Doris Mary, een Canadese van zevenentwintig, die acht jaar nadat ze naar Amerika was gekomen nog altijd *srimp* zei in plaats van *shrimp*. Ze klampten zich aan elkaar vast op zijn ziekenhuisbed, terwijl mijn moeder zijn verband kuste en ijsblokjes tegen zijn lippen drukte.

Een paar weken later begroeven we hem op een begraafplaats

in Twin Falls, Idaho. Maar mijn moeder zweert nog altijd dat hij na de begrafenis naar ons terugkwam. Zij en ik sliepen in zijn kinderkamer in het huis van oma Ross toen hij terugkeerde. Buiten was het fris, het raam stond open en hij klom gewoon naar binnen, zei mijn moeder. Ze weet nog precies wat hij droeg: een blauw-zwart geruite golfbroek en een babyblauw polohemd. Hij hield een lijstje in zijn hand, zoals hij bij leven ook altijd had, en lachte tegen haar – die vrolijke, mooie lach die ik volgens haar van hem heb geërfd, net als zijn zeegroene ogen. Hij boog zich over mijn wieg, trok mijn dekentje recht en legde zijn hand over mijn fontanel.

Toen ze hem zag, schoot mijn moeder overeind, zelf nog maar een kind in haar katoenen nachthemd. ‘Hoe kom je hier?’ vroeg ze. ‘En waar ben je geweest?’

Hij keek haar aan.

‘Kan ik bij je op bezoek komen? Ik mis je. Ik heb je nodig,’ hilde zijn jonge vrouw.

Mijn vader kwam op de rand van haar bed zitten. ‘Ga maar weer slapen, Doris Wakeham,’ zei hij tegen haar. ‘Ik heb nog werk te doen. Voorlopig ga ik niet weg.’

Zes maanden later pakte mam onze koffers, incasseerde haar legerpensioen en verhuisde samen met ons naar een splitlevel-bungalow in Twin Falls, Richmond Drive nummer 1537.

Dat deed ze omdat ze vond dat Chris en ik in de buurt van onze grootouders moesten wonen, die net als mijn vader graag op forel visten, met zelfgebonden kokerjuffers, die ze in hun eigen werkplaats maakten. Opa en oma Ross waren een apart stel, niet onbemiddeld en dol op het buitenleven. Ze waren begin vijftig toen wij naar Idaho verhuisden en zagen er goed uit. Oma Liz was een statige vrouw van één meter vijfenzestig,

met een volle bos vlamvend rood haar. Ze kwam uit Beverly Hills en had als tiener nog baantjes gezwommen met Johnny Weismuller, de oorspronkelijke Tarzan. Mijn grootvader, die zijn grijze haar had gemillimeterd, was opgegroeid in Contact, Nevada, tijdens de Depressie. Maar hij was geen zwerver geweest die van aalmoezen leefde, zoals de figuren uit Wallace Stegners *Big Rock Candy Mountain*. Hij studeerde en kreeg een techniekbeurs voor de universiteit van Californië in Los Angeles.

Howard Ross werkte als pompbediende om zijn studie te bekostigen, en op een dag stopte mijn grootmoeder bij zijn benzinestation in een van haar twee Chrysler cabrio's. Door met hem te trouwen gaf oma Liz een aanzienlijke erfenis op. Maar toen zij en Howard naar Idaho verhuisden, vond ze een nieuw soort rijkdom. Ze haalden allebei hun vliegbrevet in een Cessna en maakten trips naar Canada, Californië en Mexico. Ze gingen vissen, jagen en kamperen in de woestijn. En ze gaven de beste etentjes in heel Twin Falls County. Dat weet ik, omdat het de levendigste herinneringen uit mijn jeugd zijn. Stel je een groepje dames voor die, met een whiskyglas aan hun roodgestifte lippen, de beste manier bespreken om een waaiervoer klaar te maken – dan heb je ongeveer het juiste beeld. Ik weet nog goed hoe ik, drie jaar oud, onder de eettafel zat verscholen tijdens een van de feestjes van oma Liz. Haar Duitse staander Josephine lag kwispelend naast me. Gekleed in een denim overall zocht ik op de tast mijn weg langs vijf of zes paar in tweedbroeken of nylons gestoken benen. Zo nu en dan keek iemand omlaag om te zien welke vingers er aan zijn of haar knieën kietelden, maar het grootste deel van de tijd werd ik met rust gelaten en luisterde ik blij naar al die lachende stemmen en het geluid van zoveel verhalen om me heen.

Mijn moeder houdt vol dat haar beslissing om zo dicht bij onze grootouders te gaan wonen – achtduizend kilometer bij haar vissenkoppen vretende en whisky zuipende neven van daan – haar enige echte heldendaad is geweest. De waarheid is dat ze geen enkele reden had om naar Canada terug te gaan. Afgezien van haar zuster Marjorie waren mijn grootouders onze enige familie in Amerika. De rest van mama's familie, een bont maar muzikaal begaafd gezelschap van Schots-Ierse katholieken, woonde in Newfoundland, waar zij was opgegroeid. Haar eigen moeder was gestorven aan tbc toen mama twee was, en haar vader – een diepzeevervisser – had haar uitbesteed aan zijn moeder, die aan kanker leed. Als meisje van vijf stroopte mijn moeder de kusten van Conception Bay af om naar stukken steenkool te zoeken voor het fornuis van haar oma. Op haar zeventiende deelde ze nog steeds het bed met mijn overgrootmoeder Wakeham. Toen mama als meisje van twintig uit Petit Forte vertrok, de dag dat John F. Kennedy werd vermoord, zwoer ze dat ze nooit meer terug zou komen. Maar niets had haar kunnen voorbereiden op de eenzaamheid van Twin Falls, aan de rand van de Snake River Canyon, een spleet in de aarde die op sommige plaatsen driehonderd meter dieper is dan de Grand Canyon.

Twin Falls. De enige reden waarom iemand er ooit van heeft gehoord is dat Evel Knievel daar in 1974 over de Snake River Canyon probeerde te springen. Mijn moeder, mijn grootouders, Chris en ik zaten op het dak van ons huis om zijn poging te volgen. *Wide World of Sports* kwam zelfs helemaal uit Californië om het spektakel te filmen. Knievel slaagde bijna in de sprong van vierhonderd meter lengte, maar de wind sloeg onder zijn parachute en sleurde zijn raketaangedreven motorfiets het ravijn in. Tegen de tijd dat hij landde, bewusteloos en op zijn

motor vastgebonden met de riemen van zijn jumpsuit (in de kleuren van de Amerikaanse vlag), bevond hij zich nog maar enkele meters van het zwarte, grillige water van de Snake River. Een paar knopen verder naar het westen en hij zou erin zijn gevallen en verdronken.

‘Twin’ ligt hoog boven de rivier, op een plateau van doornstruiken en alsem. In mijn jeugd was het niets anders dan een afgelegen nederzetting van gemetselde schooltjes, verlaten kerken en sombere, lage winkels. Maar aan de rand van het stadje stort de Snake River zich abrupt omlaag in twee enorme watervallen. Met zijn 65 meter hoogte overtreft Shoshone Falls zelfs Niagara Falls, maar het is minder breed. De Twin Falls, 38 meter diep, is korter maar net zo mooi. Samen verleenden die nevelige watervallen mijn saaie, grotendeels mormoonse stadje zijn eenzame dramatiek en distinctie. Maar zo lang als ik me kan herinneren lijken de straten van Twin Falls verlaten en de winkels altijd op het punt failliet te gaan. Hoe ze het redden, is me een raadsel, want de machtige Snake scheidde ons volledig van de mooiere, weelderiger streken van Idaho. De Perrine Bridge, die zich honderdtwintig meter boven de rivier verhief, was de enige route naar Sun Valley, waar naar mijn idee de rest van de beschaving te vinden was.

Het is dan ook geen wonder dat mijn moeder nooit echt kon aarden in Twin Falls. Ondanks de ontberingen van haar jeugd verlangde ze terug naar Newfoundland. Als klein meisje in Petit Forté had ze vanuit haar huis uitzicht gehad op glooiende groene heuvels, spectaculaire landtongen en peilloos diepe wateren, waar ze ooit met haar eigen sloep over een baai had gevaren waar het wemelde van de walvissen. Als ze vanuit haar huis in Twin Falls naar buiten keek zag ze alleen alsem en bergen gestolde lava, de restanten van de laatste eruptie van de Caldera

in Yellowstone, 640.000 jaar geleden. In plaats van de zilte zee en de lucht van pruttelende kool op het fornuis rook ze nu de stank van koeienmest, vermengd met bestrijdingsmiddelen. Ze klaagde nooit, voor zover Chris en ik ons kunnen herinneren, maar evenmin heeft ze ooit het noodlot vergeven dat haar van haar man beroofde en haar, nog versuft door die klap, naar het droge, gebarsten stroombed van de Snake River stuurde, te midden van de grootste concentratie melkveebedrijven in de Verenigde Staten, in het gezelschap van schaapherders en mormonen.

Niet dat Chris en ik het vervelend vonden om zo dicht bij onze grootouders te wonen, want ze behandelden ons als hun eigen kinderen. Ik ging bij hen langs en hing bij mijn opa rond terwijl hij in zijn werkplaats in de achtertuin zijn gepatenteerde Ross Bait Baffler viskoffers in elkaar zette. Tegen lunchtijd aten we chips, besmeerd met Adams-pindakaas, en luisterden naar Paul Harvey op de radio. Na de lunch ging opa weer verder met zijn werk, terwijl ik op zoek ging naar Jo's hondendrollen. Voor elke gevonden drol betaalde hij me een penny. Ik was dol op de geur van opa's gesteven ruitjeshemden met korte mouwen en op het geluid van zijn L.L. Bean-werkschoenen over het gespikkelde linoleum van de keukenvloer. Ik weet zeker dat ik deels mijn eigen vader in hem zag. Als ik op zijn schoot zat en mijn armen om hem heen sloeg, moet ik contact hebben gehad met papa.

Omdat we zo dicht bij Liz en Howard woonden, werden Chris en ik al heel jong geïndoctrineerd met de wonderen van de natuur. Ik kan de keren niet meer tellen dat we op een zomerochtend in hun witte Ford pick-up stapten en naar het Magic Reservoir reden, een van hun geliefde visstekken. Terwijl zij, zittend in hun *float tubes*, whisky dronken, dronken mijn

roodharige, sproetige broer en ik water uit het meer uit gebloemde theekopjes en knabbelden op korrelige zandtaartjes. We kampeerden in de Airstream-trailer van onze grootouders en ving en dikkopjes in papieren bekertjes. Soms hielden we kleine kikkertjes in zo'n kartonnen gevangenis totdat al het water was verdampt. Maar we – of in elk geval ik – betaalden ook een prijs. Tegen de tijd dat ik naar de kleuterschool ging, permanent verbrand door de weerkaatsing van de felle zon in het water, was ik al twee keer behoorlijk ziek geworden van het water en zand uit het meer.

In de loop van de tijd kregen mijn avonturen in het open veld een legendarisch karakter. Op een dag, toen ik met mijn grootouders aan het kamperen was, liepen we langs de oever van een traag stromende rivier. Het water borrelde, dus moest ik even kijken wat er aan de hand was. Daardoor verloor ik mijn evenwicht en viel erin. Liz en Howard, die voor me uit liepen, zochten naar diepe plekken om hun hengels uit te gooien en hadden niets in de gaten. Maar, zoals mijn oma vertelde, ze hoorden me op een gegeven moment niet meer zingen en waren me kwijt. Ze renden terug naar de plek waar ze me het laatst hadden gezien en hoorden toen mijn liedje weer. Zo vonden ze me, dobberend op het water, terwijl ik me in mijn volle lengte vastklampte aan een wortel die uit de oever stak.

Voor ons, als kinderen, was er niets mooiers dan met onze grootouders naar de sterren te turen of toe te kijken terwijl mijn oma gin-rummy speelde met haar vriendinnen in de Airstream. Maar voor mijn moeder vormden haar schoonouders een voortdurende herinnering aan alles wat zij niet was. Ze hadden haar nooit gemogen, daar was ze van overtuigd, al sinds de eerste keer dat mijn vader haar had meegenomen naar Idaho en ze de kwaliteit van haar gebit hadden willen controleren. Ze

plaaagden haar met de manier waarop ze *whore-de-oerves* uitsprak en adviseerden haar, na Chris' en mijn geboorte, om maar snel op dieet te gaan omdat haar man anders naar een nieuwe vrouw zou omzien. Zelfs toen mijn vader op sterven lag, liet oma Liz mijn moeder niet met rust. Toen mama smeekte om mijn vader te mogen zien – nog één keer voordat ze hem zouden loskoppelen van de apparatuur – nam Liz (die zowat een kop groter en twintig kilo zwaarder was dan mijn moeder) haar bijna in een houdgreep om haar de weg te versperren.

Maar we hadden wortel geschoten, hoe aarzelend ook, dus probeerden mama, Chris en ik er het beste van te maken. We deden spelletjes, keken naar *Sesamstraat* en lazen honderden boeken. Mijn moeder vertelt nog graag hoe ik hen als peuter aan het lachen maakte. Terwijl zij kool kookte op onze elektrische vierpitter, haakte ik mijn vingers en tenen om het hekwerk van mijn box en klom erlangs als een aap in een kooi. Later, als de vaat was gedaan en stond af te druipen, stopte mama me in mijn bedje. Omdat Chris ouder was, mocht hij langer opblijven. Maar al na een paar minuten hoorden hij en mijn moeder dat ik me over de rand van het bed had gewerkt en op mijn hoofd gevallen was. Een paar seconden later kroop ik in mijn pyjama brabbelend de kamer binnen, om toch vooral maar niets te missen.

'Jij was het wonderkind dat de hemel me had gezonden om mijn eenzaamheid te verdrijven,' zegt mijn moeder. 'Dat weet ik zeker. Hoewel God je papa tot zich had genomen, gaf hij me jou.'

Ik zou graag het elixer zijn geweest tegen de depressies van mijn moeder, maar die heldenrol viel toe aan onze buurvrouwen, Marlene en Terry. Zij zagen hoe verdrietig ze was en waren

vastbesloten haar aan de man te helpen. Dus probeerden ze blind dates voor haar te regelen. Als mama dan weer een afspraakje had met een of andere boer of advocaat, kwamen zij oppassen en brachten hun eigen horde kinderen mee. Op de meeste foto's uit mijn kleutertijd sta ik naast Terry's dochter Marcie, zogenaamd schaapachtig en onschuldig, alsof we net de muur van mijn kamertje met vingerverf hadden bewerkt en daarna een handvol hondenkoekjes hadden gepikt (wat vermoedelijk ook zo was).

Marlene en Terry stonden klaar als mama een pak koffie moest lenen, of zat te huilen, of Chris' eerste schooldag wilde vieren. Ze nodigden ons uit op alle verjaardagsfeestjes, feestdagen en parades. En ze kwamen op mij en mijn broertje passen op de middag dat mijn moeder de eenzaamheid – die als een strop om haar hals hing – niet langer kon verdragen. Ze stond achter het keukenraam en keek hoe Chris en ik in de achtertuin speelden toen ze zich afvroeg: *Hoe hou ik dit vol? Al die verantwoordelijkheden, zonder enige hulp?* Ze kan zich niet herinneren dat ze het alarmnummer heeft gebeld, maar een paar minuten later stopte er een ambulance met piepende remmen voor onze deur en sprongen er twee stevige ziekenbroeders uit. Na een snelle diagnose van haar psychische gesteldheid (niet zo gestoord dat ze naar een inrichting hoefde, maar met wijd opengesperde ogen en wartaal uitkramend) legden ze haar op een brancard en namen haar mee naar het Magic Valley Hospital voor een week van 'rust en ontspanning'.

Als er één moment was waarop mama's verdriet een eigen leven ging leiden was dat wel toen ze achter dat keukenraampje stond en de blauwdruk van een zelfmoordpoging in haar gedachten vorm kreeg. Ze wist niet precies hoe ze het wilde doen, maar ze zag de middelen griezelig helder: een scheermes uit

haar Schick scheerset; een schaar die scherp genoeg was om mijn pony kaarsrecht te knippen; of alle overgebleven valium-tabletten uit het buisje dat de dokter haar als slaapmiddel had voorgeschreven na mijn vaders dood. Waar het om ging, was natuurlijk niet de methode die ze wilde gebruiken om haar band met ons, haar kinderen, door te snijden, maar het feit dat ze onze gezamenlijke last niet langer op haar schouders kon torsen.

2

Redder in de nood

Mama, Chris en ik wachtten drie jaar op een wonder dat ons uit dit eenzame verbanningsoord zou redden. En toen, op een junidag in 1974, reed dat wonder achter het stuur van een vleeskleurige Willys jeep uit 1949 onze oprit op.

In mijn herinnering aan die avond sta ik onder het afdak van onze zwart met witte bungalow op Richmond Drive 1537. Een sprinkler op het gras in de voortuin sproeit een koele nevel over mijn tenen. Net uit bad en gekleed in een dunne zomerpyjama, ruik ik naar Johnsons-babypoeder en prikvrige kindershampoo. Mijn haar, nog licht genoeg om roodblond te worden genoemd, raakt net mijn schouderbladen.

In het heilige licht van de vroege zomer komt mijn broertje over de stoep naar me toe racen op zijn terreinfiets met het glinsterende banaanzadel. Hij draagt een rafelige afgeknipte spijkerbroek en een mouwloos T-shirt met de tekst LIFEGUARD WAIKIKI BEACH. Met zijn zeven jaar is hij mijn eigen, blauwogige Dennis the Menace, die kauwgom door zijn bilspleet haalt en

mij die dan aanbiedt om op te kauwen. Hij fietst zo hard als hij kan en roept: 'Die vent met wie je gaat dansen komt eraan!'

Als ze de magere benen van mijn broer uit alle macht ziet pompen, rent mama naar binnen voor een laatste blik op haar kleren voor de date: een strak spijkerjack zonder mouwen over een blouse met wijde hals en doorzichtige pofmouwtjes. Ik volg haar parfum naar de badkamer, waar ze haar oogschaduw pakt en nog een laagje turquoise over haar oogleden schildert. Dan tuurt ze in de spiegel naar haar roze wangen, haar bosgroene ogen en haar enigszins grijze, wijd uiteen geplaatste tanden, voordat ze zich naar me toe buigt en mijn wang met een glimmende, kersenrode kus tatoeëert.

We stappen de veranda op, net op het moment dat de jeep onze oprit indraait. Het portier gaat open en er verschijnt een slungelig been in een broek met wijd uitlopende pijpen. Het been zit vast aan een man met een getinte zonnebril, een geelbruin leren jack en een zijden hemd met brede kraag. Ik kan hem niet plaatsen, maar iets in zijn warme bruine huid en zijn springerige blonde haar geeft me het gevoel dat ik hem al eens eerder heb gezien. Dan glimlacht hij, en de gouden kroon op zijn rechter boventand vertelt me wie hij is.

Ik ken de man van de afdeling jongensklleding bij Van England's Department Store in het centrum van Twin Falls, waar mijn moeder ons mee naartoe neemt als ze de polyester ruitjesbroeken en bijpassende shirts voor mijn broertje koopt. Zodra de man mijn moeder ziet, maakt hij haar een complimentje over haar nieuwe haarkleur, haar plateauschoenen of haar spijkerbroek. En mijn moeder loopt te stralen, de hele weg naar de kassa en terug over het parkeerterrein naar haar beige Mercury Cougar. Als we zijn ingestapt, trommelt ze met haar vingers op het stuur en zegt: 'Die man heeft echt verstand van mode.'

Op een dag besepte mama dat ze me nog nooit aan de man had voorgesteld. Het was december en we hadden een nieuwe jas voor me gekocht voor de feestdagen. Daarna liepen we naar de jongensafdeling, waar de man bezig was een paar truien met wiebertjespatroon op te vouwen. ‘Donnie, hallo!’ zei mijn moeder. ‘Ik wil je voorstellen aan mijn dochter, Tracy.’ De man keek me aan en glimlachte, zoals mijn opa ook lachte als hij me roze rozen gaf voor mijn verjaardag. Die rozen waren een heerlijk ritueel, waardoor ik wist dat ik zijn bijzondere meisje was en mijn eigen bijzondere dag verdiende. De blik in de ogen van de kledingverkoper suggereerde ook zoiets. Toch was ik niet van plan op zijn schoot te klimmen en mijn armen om hem heen te slaan, zoals ik bij familie deed. Ik plantte mijn voeten stevig op de kromgetrokken houten vloer en stak mijn handen diep in de zakken van mijn Kermit-de-Kikker-overgooier.

De man hurkte voor me neer, zodat we elkaar recht konden aankijken. ‘Leuk om kennis te maken, Tracy,’ zei hij. ‘Ik ben meneer Lee, maar je mag Donnie zeggen. En ik vind het een prachtige jas die je voor Kerstmis hebt gekregen. Als je er een mooie jurk bij draagt, zul je de ster zijn van het feest, dat weet ik zeker.’

Het liep tegen het einde van de middag en de zon viel schuin naar binnen door een reusachtig raam op het westen. Ik had een gevoel in mijn borst als van een kuiken dat uit het ei breekt. Ik was zo’n kind dat minstens een week kon teren op één complimentje. Zo stond ik voor mijn toekomstige vader, knipperend met mijn wimpers.

De volgende zomer wist Donnie ons hele gezin te versieren. Samen met mama deed hij de Funky Chicken in zijn stamkroeg, de Cove. Met zijn jeep reden ze naar de South Hills,

waar ze vreeën op de muziek van sabelsprinkhanen. Maar als hij haar kwam ophalen, bracht hij altijd speelgoed mee voor Chris en mij. En als hij haar weer thuisbracht, glipte hij onze slaapkamer binnen, klopte ons op de rug en drukte een zachte kus op onze zonverbrande wangen.

Soms draaide hij onverwacht onze oprit in en liet de motor van zijn Willys jeep even brullen. Dan sprong hij eruit, leunde tegen het metalen frame van het portier en riep: ‘Instappen, allemaal! We maken een uitstapje! Ik betaal!’ Chris en ik, die de lokroep van popcorn en een drive-in-film hoorden, stopten onmiddellijk met ons spel (ik met mijn barbies, hij met zijn pogingen de tenen van mijn barbies af te hakken) en renden zo enthousiast naar buiten dat we zelfs vergaten onze gympen aan te trekken. Mama gooide haar *Woman’s Day* tijdschrift in een macramémand en stormde ons achterna, met onze schoenen en haar tas in haar handen.

Mijn broer en ik klauterden de metalen treeplank van de jeep op, schoppend en worstelend om het plaatsje achter onze familievriend te bemachtigen. Maar nauwelijks hadden we onze gordels vastgemaakt, of we moesten weer terug. Waar we ook naartoe gingen, het eindigde altijd met een ijsje en ik vergat altijd om voor we vertrokken naar de wc te gaan. Mama richtte mijn aandacht op mijn volle blaas door te vragen: ‘Oké, wie moet er nog een pitstop voordat we vertrekken?’

Donnie keek me aan in het spiegeltje, tikte aan zijn pet en knipoogde bemoedigend. ‘Ga maar even naar binnen, Tracy,’ zei hij dan. ‘Maar je geen zorgen. Wij wachten wel. Als je er maar niet in valt!’

Fronsend keek ik naar zijn spiegelbeeld en probeerde te bedenken wat hij precies bedoelde. Chris had me verteld dat er

alligators en slangen in de riolering onder ons huis leefden, maar ik wilde mijn nieuwe vriend niet teleurstellen. Donnie was de enige man die ik kende die werkelijk zijn pas versnelde als hij me zag. Dan rende hij op me toe en spreidde zijn armen om me tegen zich aan te drukken in een heftige, krachtige omhelzing. En hij hield die omstrengeling net zo lang vol als ik, liet zijn kin in de holte van mijn hals rusten en streekte mijn warrige, roodblonde haar. Als ik een van mijn geliefde badstof topjes droeg, kroop dat meestal omhoog door de heftigheid van onze begroeting. Donnie, die zich een hele stilist voelde vanwege zijn baan bij Van England's, streek het dan weer omlaag, tot over de elastieken tailleband van mijn polyester korte broek.

In de jeep jammerde ik dat ik mijn plas wel kon ophouden totdat we bij Arctic Circle waren, onze favoriete ijstent. Tranen prikten achter mijn ogen, maar voordat ik kon instorten, zette Donnie de motor weer af en nam me mee naar binnen. Hij wachtte op de gang terwijl ik me aan de randen van de wc vastklemde en een paar centimeter boven de bril bleef hangen. Ik zou echt niet weten hoelang het duurde voordat mijn blaas zich voldoende had ontspannen om de Kool-Aid of andere limonade die ik had gedronken kwijt te raken, maar als ik eindelijk weer naar buiten kwam, zette Donnie me op zijn schouders en droeg me terug naar mijn moeder en broer.

Ik kan niet zeggen dat ik ooit bewust een biologische vader heb gemist, maar door Donnies komst ging er een heel nieuwe wereld voor me open, een wereld van avontuur, spanning en plezier. Ik herinner me ook dat ik me ingekapseld voelde – door liefde, denk ik. Avond aan avond nam hij ons mee, weg van de depressie die zich nog altijd aan ons huis vastklampte als een behoeftig kind. Ik weet dat mijn moeder vreselijk haar best deed ons een prettig en stabiel leven te geven. Maar tegen de

tijd dat Donnie op het toneel verscheen, waren we allemaal toe aan het licht dat hij om zich heen liet schijnen – zoals alleen een man dat kan die op zoek is naar een nieuw gezin.

Het liefst ging hij met ons de natuur in, een passie die wij allemaal bij onze geboorte hadden meegekregen. Op doorde-weekse avonden en officiële feestdagen visten we op de trage forel in Dirkies Lake, zwommen bij de hete bronnen van Nat-Soo-Pah of reden met zijn jeep naar obscure spookstadjes bij Sunbeam Dam of Idaho City. De grote avonturen, zoals een hele week kamperen bij de North Fork van de Wood River, stelde hij nog even uit, omdat hij geen camper-trailer had die groot genoeg was voor ons allemaal. Maar op avonden als het licht naar paars verkleurde, daalden we de smalle haarspeldbochten af naar de Snake River Canyon, op weg naar een van onze favoriete picknickplekjes. Na een avondmaal van kaas, crackers en cupcakes renden Chris en ik als gekken in het rond, opgefokt door de suiker en de prikkelende sensatie van het koude gras onder onze voetzolen. Ten slotte zakte de zon onder de rand van het ravijn en verleende de nevel rondom de Shoshone Falls een griezelige gloed. Terwijl de vogels zich in het struikgewas terugtrokken en de hitte uit de vallei opsteeg, deed Donnie zijn gympen uit en trok zijn eerste biertje van de avond open. Leunend op zijn onderarmen vertelde hij ons over zichzelf.

Hij was geboren op 12 maart 1943 in de bergen boven Loveland, Colorado. Zijn moeder, Lorraine, was zeventien, zijn vader een domme lul. Op een dag vroeg Lorraine of ze met hem mee mocht op hertenjacht. Ze hadden geen oppas nodig, zei ze, want ze kon de baby wel meenemen. Toen Donnies vader antwoordde: ‘Vrouwen horen achter het aanrecht’, besloot Lorraine van hem te scheiden. Een jaar later ontmoette

ze een kabeltrekker van de Mountain Bell Telephone Company en had baby Donnie een nieuwe vader.

Voordat hij zes jaar oud was, had Donnie al in dertien verschillende staten gewoond. Lorraine en Donnies nieuwe vader, Edward, kregen nog drie kinderen, een jongen die Larry heette en twee prachtige dochters, Lori en Debbie. Gelukkig voor Donnie vestigde het gezin zich uiteindelijk in Idaho, de meest bergachtige staat van Amerika, met rivieren die vanaf besneeuwde toppen naar weilanden vol wilde bloemen stroomden. Fazanten en waaiervoelers vlogen hoog boven de bietenvelden en wilde eenden verschole zich in de ongerepte wetlands. Als tiener ging Donnie voor het eerst op jacht, een liefde die zijn hele leven zou duren. Hij deed eindexamen, ging bij de National Guard, trouwde en scheidde weer.

Het enige wat hij ooit wilde was een eigen zoon en dochter, maar zijn vrouw bedroog hem met haar vriendje van school. Toen hij mijn moeder ontmoette, viel hij voor de manier waarop ze met haar slanke heupen wiegde, net zoals Stevie Nicks. Maar nog meer hield hij van de lachende, roodharige kinderen die zich aan haar spijkerbroek vastklampten. Jaren later, toen ik zelf volwassen was en twee zoontjes had, vertelde hij me dat hij dol was op mijn moeder maar dat Chris en ik toch het zegel op hun trouwakte vormden.

‘Waarschijnlijk was ik nog blijer om jullie te zien dan haar,’ zei hij. ‘Met jullie kreeg ik een echte band. Ik hield van jullie. Ik wist absoluut zeker dat het een succes zou worden.’

Ik herinner me nog de dag waarop ik besloot dat Donnie onze papa moest worden. Het liep tegen het einde van de zomer en hij had zijn zwarte labrador, Jigger, meegenomen om te spelen. Een paar weken eerder had ik kennisgemaakt met Jigger op een

wandeltocht naar de zandduinen bij Mountain Home. Ze was de hele tijd achter me aan gelopen over de grazige hellingen en duwde voortdurend haar kop tegen mijn uitgestoken hand.

Ik was dol op alle viervoeters, maar Jigger had iets in haar ogen waardoor ik haar mijn diepste wensen wilde toevertrouwen. Ik vroeg Donnie of het mocht, pakte haar bij de halsband en nam haar voorzichtig mee naar de achtertuin.

Daar praatten we een heel uur lang – nou ja, ik praatte en zij luisterde. We zaten opzij van het huis onder een ratelpopulier, waar ik dacht dat niemand ons kon zien. Toch fluisterde ik, voor het geval Chris ons zou afluisteren.

‘Ik hou van je, Jigger,’ begon ik. ‘En ik hou ook van je baasje. Hij is de aardigste man die ik ooit ben tegengekomen. Als je thuiskomt, zeg dan maar tegen hem dat hij onze papa moet worden. Dan kun jij ook bij ons komen wonen. Morgen al.’

Jigger luisterde, keek me met haar lieve jachthondenogen aan en likte zo nu en dan mijn wang of mijn met gravvlekken besmeurde voet. En elk van die kussen interpreteerde ik als een bevestiging van haar kant, alsof ze wilde zeggen: *Ik hou van jou en hij van mij. Straks eten we allemaal van dezelfde biefstuk.*

Ze had gelijk. Negen dagen voor mijn vierde verjaardag, op 3 november 1974, sloten mama, Chris, Donnie en ik een verbond. Ik zeg opzettelijk ‘een verbond’, omdat het zo aanvoelde: wij vieren verklaarden dat we elkaar zouden liefhebben, koesteren en eren totdat de dood, of een andere onvoorziene catastrofe, ons van elkaar zou scheiden.